

Əbədi məhəbbət dastanı

Martin sevinci, aprelin kədəri, məktəbin qovuşdurduğu, göylərin ayırdığı tale...

◆ Bizim hekayəmiz

“...Zəhranın müəllimi mənə zəng etdi ki, uşağın yanında heç nə danışmayın, məktəbdə ağlayır ki, atama nə isə olaçaq. Dedim, axı elə bir söhbət olmayıb evdə. Uşağa nə isə ağah olmuşdu...”

Onda hələ 2016-cı ilin martı idi... Zəhra ibtidai sinifdə oxuyurdu. Atalı, analı xoşbəxt bir ailənin övladı idi...

Bu gün isə atasının şəhidliyinin ildönümüdür. “Bizim hekayəmiz” layihəsində həmsöhbətimiz şəhid mayor, “Azərbaycan Bayrağı” ordenli Urfan Vəlizadənin xanımı Könül Vəlizadədir...

Urfan Vəlizadə Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin mayoru idi. 2016-cı ildə Aprel döyüşləri zamanı Əbubəkir İsmayilov və Təbriz Musazadə ilə birgə ermənilər tərəfindən vurulan Mİ-24 hərbi vertolyotunun ekipaj üzvü olub...

Urfanın simasında hüsur vardı. İndi elə insanlar yoxdur. Adam onunla rahatlıq tapırdı. Onunla ilk görüşə gedəndə çox hirsələndim... Restorana dəvət etmişdi. Gördüm gəlib məni aparmağa, adı yay köynəyi geyinib, mən də gözləyirdim ki, ilk görüşməyə, yaqın dəbdəbəli kostyum geyinər...

Mənə görə Türkiyədən şənbə günü gəlib, bazar günü qayıdırdı geri...

Toy günü

- 2005-ci ildə nişanlandıq. Ailələrimizi Urfan saxlayırdı, imkansız idilər. Atası yaşlı, xəstə idi. Çətinliklə pul yığırdı toyumuz üçün. Soruşurdu sənə nə almalyam? Deyirdim Urfan, qızıl alma, gücün çatmaz, büjüteriya al, taxaram, kim nə biləcək.

Nişanımız evdə oldu. Toya hazırlaşırıq, anası yatdığı yerdə infarkt keçirib rəhmətə getdi. İkimizin də anasının adı Qətibədir. Urfan uçuşlarını da təxirə saldı, çox sarınsı keçirdi. Mən də onun halından sarsıldım. Anam tibb bacısıdır, apardı məni klinikaya, analiz verdim, məlum oldu ki, şəkərli diabet olmuşam. Anam Urfana dedi ki, bala, sən get başqaş ilə evlən, qızım sənə problem olacaq. O razılaşmadı. Dedi heç kime deməyin, atam eşitməsin. Anasının ili çıxmamış toy etdik, çünki atası, qardaşı, Urfan - üç kişiyyə evdə qadinsız çətin idi.

İyunun 26-da toyumuz oldu. Anasına görə sönük keçirdi, amma həmin gün elan olundu ki, 26 iyun ordu günü kimi qeyd ediləcək, zabitlərin də maaşı 100 faiz artırılacaqdır. Urfan dedi Könül, qədəmlərinlə mənə xoşbəxtlik gəlib.

Qaynatamgildə yaşayırdıq. İlk övladımız mənim şəkərim ucbatından qalmadı, öldü. Xəstəxanada mənə göstərmədən Urfan uşağı qucağına alıb aparıb dəfn edib. Anam deyir ki, Könül, elə yazığım gəldi Urfana, çox ələcsiz görkəmi vardı. İki

uşaq itirmişik, bir dəfə də onu üzümə vurmaıdım, axı onları mənim xəstəliyim üzündən itirirdik. Deyirdi mən istəyirəm çox uşağımız olsun, amma sənə nə isə olmasına da razı ola bilmərəm, sən yaxşı ol. Uşaqlar da aprel ayında ölmüşdülər, Urfan özü də aprel ayında şəhid oldu. Aprel bizə heç düşmədi. Böyük qızımız Zəhra martda dünyaya gəldi. Ailəmizə xeyli sevinc bəxş etdi.

Heç bilmirəm məni necə belə yarı yolda qoyub gedə bildi

- Evimiz yox idi, kirayədən kirayəyə köçürdük, çox əziyyət çürürdük, amma bir-birimizə dayağımız idurduq. Toydan əvvəl mənə demişdi ki, qoymayacam sən mənim hərbiçisi olduğumu hiss edəsen. Elə də oldurdu. Yorğun gəlirdi, amma evdə mənə

kömək edirdi. Deyirdim qoy mən də işləyim, ailənin yükü tək sənə üzərinə düşməsin. Deyirdi yox...

Çox çətinliklərdən keçmişdik, Əlinin papağını Vəlinin başına qoya-qoya. Bu evi şəhid olandan sonra verdilər. Heç köçmək istəməyirdim onsuz... Uşaqlara qarşı da çox həssas idim. İkinci qızımız Betül olanda çox qorxurdu ki, birdən mənə nə isə olar. Ona “mənim ay parçam” deyirdi. Zəhranın dərsləri ilə məşğul olurdu. Deyirdi ona dərsləri mən öyrədim, sən də Betül ilə məşğul ol. Acığım gəlirdi ki, sən hara gedirsən ki, elə deyirsən uşağa? İkisini də özün hazırladırsan. Elə rahat idim ki, uşaqlarım riyaziyyatı, fizikanı yaxşı biləcəklər, çünki bu fənləri mükəmməl bilən ataları öyrədəcək.

Betülün 1 yaşında Urfan dedi ki, gəl iki övladımızın da doğum gününü bir yerdə restoranda qeyd edək. Martin 14-ü Betülün, 23-ü Zəhranın ad günüdür. Dedim ona imkanımız çatmaz axı. Dedi yox, Könül, xahiş edirəm, sən razılıq ver. Martin 23-ü ikisinin də doğum günlərini bir yerdə qeyd etdik. Heç oynamayan adam oynadı, oxudu, sağlıq dedi, mənə şeir həsr etdi. Həmin yarıyanda dedi ki, istəyirəm bir qızım da olsun. Məəttəl qaldım ki, atamın yanında bu nə əcəb belə danışır. Anam dedi ki, ay Könül, bu nə yaman oynadı. Sən demə, bilirmiş hara gedəcəyini.

Bizə təlim dedi, amma döyüşə gedirmiş...

Evə qayıdanda qapının astanasında məni saxlayıb soruşdu ki, düzünü də, sən xoşbəxtsən? Dedim Urfan, məndən xoşbəxt qadın yoxdur Yer üzündə. Deyirdim sən yarımdasan, mənə heç nə lazım deyil. Heç nə istəmirəm həyatda, birçə kaş ki, Urfan yanımda olaydı, bəbalərim onunla çox xoşbəxt idim.

... Deyir və bütün bədeni ağlayır. Sözləşməyi deyir deyil, bayaqdan gözəlindən axan yaş elə bil bütün vücudundan keçib gözlərindən süzülür...

Arxasınca su səpdim

- Aprelin 2-i anamın ad günü idi. Heç vaxt ad günü keçirməyən anam dedi ki, uşaqların ad günü keçirilən yer xoşuma gəldi, 65 yaşımı orda qeyd edək. Getdik Urfanla danışdıq yeri. Çıxdı getdi təlimlərlə. Getməzdən əvvəl mənə dedi ki, gedək ipoteka ilə ev götürək. Qalada şəhərcikdə ev verirdilər hərbiçilərə. Təbriz, Əbubəkir götürmüşdülər. Dedi ki, orda o qədər evsiz-əşiksiz, kirayə qalmağa imkanı çatmayan cavanlar var, qoy onlar alsınlar. Mən kirayədə qala bilərəm. Bir xəstə sinif yoldaşımız vardı, həmişə ona da yardım edərdi. Çox təmiz adam idi, əyriyyə ilə işi olmazdı. Kiminsə şəxsi işinə qarışmağı sevməzdi.

Bir dəfə Təbriz bizdə idi, süfrə arxasında Urfan dedi ki, mən şəhid olacam. Təbriz də qayıtdı ki, qardaş, sənənlə şəhid olmağa da hazırım. Elə də oldu. Təkrar-təkrar eyni məkana xilas əməliyyatına gediblər. Bir də gedəndə vertolyot işə düşməyə, keçiblər Əbubəkir olan vertolyota...

İşi barədə heç nə danışmadı. Təlim dedi ki, müharibəyə getməzdən əvvəl bədənində səpki əmələ gəlmişdi. Ona demişdilər ki, sən xəstəxanada yatmalısan, müalicə almalısan. Demişdi yox, mümkün deyil, təlimlər başlayır. Bayramlardan sonra iş başlayanda Urfan mənə zəng etdi ki, ola bilər bu gün çir-

Könül xanımla söhbət zamanı qapı arasından niğaran baxışlarla analarını müşayiət edən Zəhra və Betülə sağollaşmış, pilləkənləri düşürəm. Blokun qarşısına vurulmuş bərelyefin önündə bir anlıq ayaq saxlayıram. Ürəyimdən keçir ki, nə yaxşı bu ilin apreli şəhidlərimizin qarşısında üzümüz ağdır...

Onların uğrunda qurban getdikləri Qarabağ torpaqları işğaldan azad edilib...

Qalibik - Urfanların, Təbrizlərin, Poladların, Mübarizlərin, Ali Baş Komandanın sayəsində...

xarici təlimə, mənim əşyalarımı yığdı. Gəldi, tələm-tələsik qayıtmalı idi, rəngi çox tutqun idi. Dedim, Urfan birdən məni aldadarsan, hara getdiyini düz deməzsən. Dedi, nə danışsın, təlimlərimiz başlayır, heç nə yoxdur. Urfan təlimə də gedəndə həyəcan keçirdim. Çıxanda hiss etdim ki, bir ayağı gedir, biri evə çəkir onu. Zəhranı, Betülü qucaqlayıb ikisini də dəridən qoxladı. Elə bil qoxularını içinə çəkmək istəyirdi. O səhnə bu illər ərzində gözlərimdən çəkilməyib.

Dedi, ananın ad gününə gəlib özümü çatdıracam. Onu da deyim ki, işə gedəndə bizi öpməyə çıxmadı evdən. Hər dəfə küsürdüm ondan. Gedirdi, yoldan qayıdırdı ki, sən məni belə yola salırsan işə? Ürəyim dözmürdü, qorxurdum gəder uçuşa, nə isə olar, barışdırdı. Qadının “dəliliyi”... Kaş o günlərimiz olaydı...

Maşın gəldi onu aparmağa. Qaçdım ki, su götürüb atım arxasınca, qonşu itlə düşürdü pilləkənləri, elə pis gəldi mənə, dedim buna bax, arxasınca it hürrüdü. Mən də belə əla-mətlərə fikir verirdim. Qaçdım qucaqladım onu. Arxasınca dua oxudum ki, evə sağ-salamat qayıtsın. İçimdə bir həyəcan vardı, özüməndən asılı olmadan ağladım.

Düşündüm ki, bəlkə də sağdır

- Gün ərzində tez-tez zəng edirdi... Aprelin 2-si səhər zəng etmişdi. Urfan yaxşı mütəxəssis idi, öz işini yaxşı bilirdi. Qorxsam da, inanmırdım ona nə isə olar.

Axşam restorana getmədim. Qonşu gəldi dedi ki, vertolyot vurublar, niğaranıq. Dedim, qorxmayın, bayaq danışmışam Urfanla. Mənə demişdi ki, sən get restorana, mən birbaşa ora gələcəm. Gedə bilmirdim, paltar götürürdüm əlimdən düşürdü. Qardaşım gəldi, imtina edə bilmədim, getdim onunla. Restorana girəndə qanıma qara, həyəcanlı idim. Sonra dedilər ki, sənin sifətin də dəhşət ifadəsi vardı.

Çox qalmadım restoranda, Qardaşım məclisi yığcam etdi, gəldik evə. Hamı yığıldı bizə. Qardaşım dedi ki, Könül, insulini vur. Bilir ki, eşidəndə öləcəm. Qalmışam üzlerinə baxa-baxa ki, hamı niyə bizə gəlib... Düşünürəm...

Zəng edirəm Urfana, zəng çatmır. Sonra baldızım evə zəng etdi, dedi ki, dur gəl bizə. Soruşdum ki, niyə gəlim bu gecə vaxtı? Əltim aldı dəstəyi, dedi Urfan şəhid olub. Öldüm ayaq üstə. Sonra da xəbər gəldi ki, yalandır. Daha sonra bir xəbər də gəldi ki, ola bilsin əsir düşüblər.

Yas çadırı qurdular həyətdə, haray saldım ki, qurmayın bu çadırı. Molla gəlməsin, Urfanın meyiti yoxdur, bəlkə sağdır.

10 gün sonra gəldi çıxıdı nəşləri... Açımağa da qoymadılar tabutu, dedilər tamam yanıb...

Ramilə QURBANLI, "Azərbaycan"

İlk tanışlıq

- Bir sinifdə oxuyurdum. Əslim-köküm Qərbi Azərbaycandır. Atamla anam evlənib köçüblər Aşqabada, mən orda dünyaya gəlmişəm. Ailəməzdə bir bacı, iki qardaş olmuşdu. Orta məktəbi də Aşqabadda oxuyurdum. 1993-cü ildə köçdükcə Bakıya.

Yazıldığı məkətdə sinifləri texniki və humanitar fənlər üzrə ayırmışdılar. Mən də Tibb Universitetinə hazırlaşırıdım deyə texniki bölümə düşmək üçün imtahana gəlmişəm. Bir oğlan da mənə duran pəncərənin qarşısında dayanıb, imtahana girecəyini gözləyirdi. Arıq, hündür oğlan idi. Çox utancaq təsiri bağışlayırdı, sıxılmışdı pəncərənin bir küncünə... Birdən əlimdəki kitab yerə düşdü, tez əyilib kitabı qaldırıb verdi mənə.

İmtahana birinci girdim, ondan xəbərilmədi. Sentyabrda dərşə gələndə gördüm o da sinifdədir. Öyrəndim ki, adı Urfandır. İki il sinifdə oxuduq, çox savadlı idi. İki ildə onunla heç düz-əməlli danışmamışdım, çox mədəni davranırdı. Bir dəfə imtahan vaxtı ortadakı sırada oturmuşdum, Urfan birinci sırada idi, gördü ki, yazma bilmirəm, çətinlik çəkirməm, səssizcə dəftərini qoydu qarşıma. Elə utandım. Son zəngiməzdə məni rəqəş dəvət etmişdi, tərs qız idim, hiss edəndə ki, kiminsə məndən xoşu gəlir, uzaqlaşırıdım ondan. Dəvət etdi rəqəş, getmədim, köntöy söz də dedim. Sonralar bunun əzabını çəkirdim ki, xətrinə deydim. Bütün sinif onu çox sevirdi, riyaziyyatı, tarixi, fizikanı, kimyanı əzber bilirdi. Müəllimlərin sevimlisi idi. Bir dəfə sinif girəndə gördüm lövhədə yazılıb ki, “Urfan Könülü sevir”, məni ağlamaq tutdu, çıxdım sinifdən. O da sinif gəlirdi, baxdım ona hirsle, heç nədən xəbərsiz

maddim-maddim mənə baxdı. Nə o bildi kim yazıb, nə də mən.

Evləndikdən sonra bunların hamısını danışdıb güllürdük. Deyirdi ki, qarşı partada əyləşib sənə güzgüdə baxırıdım.

Urfanın adını çəkməyə ürəyi gəlmir deyəsən, adından çox “o”, “bu” ifadələrindən istifadə edir. Söhbətə başlayandan gözlərinin yaşı yanaqları boyu süzülüb axır. Bəlkə də qay-saqlamaqda olan yarasını qopardım deyə qınayıram özümü. Könül xanım isə gözlərinin yaşını silir, bəzən xatirələrin axarında gülməşəyir, bəzən də o gülüşü yenidən kədar və göz yaş əvəz edir. Hər bir halda təmamilə Urfanla günlərə qayıtdığından onu o ələmdən ayırmağa qıymadan dinləyirəm...

Ayrılıq

- Məktəbi bitirən kimi dayımın toyu oldu. Toyda Rusiyadan gələn bir qohumumuz mənə elçi düşdü. Qoymadılar ali məktəbə sənəd verim, ağlaya-ağlaya nişanladılar. İki il yarım nişanlı qaldım. O qədər fərqli idi ki, o vaxtın gəncləri, böyüklərin sözüündən çıxma bilmədim, amma xoşbəxt də deyildim. Axırda çətinliklə nişanımı qaytardım. İndi evlənilib boşanmaq da adiləşib, o vaxtsa nişan qaytarmaq müsibət idi. Nişanlı vaxtı Urfan tez-tez yuxuma girərdi. Durub özümü qınayırdım ki, mən nişanlı qızam, onu niyə yuxuda görürəm. Ailə qurandan sonra dedi ki, o qədər sənə düşündürdüm ki, ona görə yuxuda görürmüşsən mənə.

Urfan Türkiyədə Hərbi Hava Ali Məktəbinə qəbul olunmuşdu. Mən də nişanı qaytarıb instituta qəbul olundum. Rus dili filologiyası üzrə təhsil alırdım. Bir dəfə dərşədən gələndə küçədə onunla rastlaşdım, hərbi formada çox gözəl görünürdü. Məktəbdəki Urfan deyildi, daha yaşlı idi. Baxırdım ona, o isə mənə sülə-sülə qarşımdan ötür keçir. Deli oldum ki, salam vermədi. Sən demə, tanımayıb.

Təsadüfi görüş

- Bir gün diplom işimi çap etdirməli idim. Qardaşım ilə birlikdə getdik çap etdirməyə. Gördüm kompüter zalının ortasında Urfan dayanıb, amma heç reaksiya vermir mənə. Qayıtdım ki, Urfan, bura gəl. Gəldi, indi təəccüblə üzümə baxır. Soruşdum ki, tanımadın mənə? Deyir yox, dedim “utanmırsan sinif yoldaşını tanıyırsan? Ona çıx get”.

Döndü ki, getsin. Dedim hara gedirsən, qayıt geri. Qayıtdı. Nə deyirəm onu edir robot kimi, amma tanıyırdım mənə. Axırda demişəm ki, Könül, gözləri hədəqəsindən çıxmış halda üzümə baxdı. Sonralar deyirdi ki, bilmirdim sən kimdən, necə soruşum tapım, sən də gəlib durmusan qarşımda gözlərimə inanmadım. Deyir sinif oğlanlarından soruşurdum ki, qızlardan kim ailə qurub, kim yox, bunu eşidib-bilən var? Düşünürdüm ki, bəlkə sənəndən bir xəbər verələr.

Çox səbrli, təmkinli rəftarı və davranışı vardı. Nömrəsini verdi mənə, dedi mənim evdə kompüterim var, nə isə çap etmək lazım olanda zəng elə, yaxında yaşayıram. Öyrəndim ki, məzuniyyəti biriki günə başa çatacaq, gedəcək Türkiyəyə. Zəng etdim, nə qədər danışdıq telefonda bilmirəm. Səhər yenə zəngləşib, sonra vədələşib görüşdük. Gəl görüşək deyəndə əvvəlcə razı olmadım, niyə sənənlə görüşməliyəm dedim. Təkid etdi Urfan, görünür, mənim də içimdən gəlirdi görüşmək. Anama dedim, icazə verdi, dedi noolar, get görüş, söhbət edin.

